

ПЕРЕДПЛАТА на „РУСЛАНА“
вносять: в Австрії:
на цілий рік 24 К
на пів року 12 К
на чверть року 6 К
на місяць 2 К

За границею:
на цілий рік: зі щоденною ви-
сылкою 7 доларів або 14 рублів;
з висилкою двічі в тиждень 6 до-
ларів або 12 рублів; з висилкою
щодня 5 доларів або 10 руб.
Пощиною число по 10 сотиків.

Телефон Редакції ч. 1484.

Конто почт. щадниці ч. 98.704.

РУСЛАН

християнсько - суспільний дневник.

„Виреш ми очі і душу ми виреш; а не возьмеш милости і віри не возьмеш,
бо руше ми серце і віра руска.“ — З Русланових поглядів М. Шашкевича.

Виходить у Львові щодня крім
неділь і руских свят о 5 год.
по полудні. — Редакція, адміні-
страція і експедиція „Руслана“
при ул. Хмельовського ч. 15, II
поверх. Експедиція місцена
в Агенції Соколовського ул. Я
гайлонська ч. 7.

Рукописи звертає ся лиш а
попередню застору.

Рекламації лише неопечатані
вільні від пошта. — Оповідки
звичайні приймають ся по ціні
20 с. від стрічки, а в „Надісланих“ 40 сот. Подяки і приватні
дonesення по 30 сот. від стрічки

Сучасне міжнародне положення.

В одній з попередніх статей вказували ми на численні знаки питання, яким під теперішню пору найжесточіше політичне положення в Європі.

Жадею з тих загадкових знаків до вини не розв'язаний, деякі тільки починають по-трохи розяснювати ся.

Так приміром показує ся, що Болгарія була би готова віддати Румунам Силістрію та бойть ся, щоби не викликати обурення народу. Болгари дотепер принесли найбільші жертви мольхови війни, а в порівнянню з такою хитро-мудрою Грецією здобули мало. А ту від них жадають ще уступки на річ Румунії. Нарід болгарський — нарід хліборобський, він хоче брати, не давати і саме в тім лежить причина прикрого положення болгарського правління. Ще, коли би так повело ся Болгарам здобути Адрианопіль, то може нарід, владуваннй тим величезним і такими жертвами окупленим здобутком, згодив би ся на відступленя Силістрії, а так справа дійсно трудна. Болгарське правління має тільки один вихід, а саме не відступати Силістрії, але й не протестувати, коли би Румунія її заняла. І хто зна, чи на тім оно й не скінчить ся, коли розуміє ся не наступить якась инша розв'язка гордийского вузла європейської політики.

Той вузол кожної хвилі може перетяти німецько-англійське порозуміння.

Ми вже нераз вказували на те, що довкола взаємин тих двох держав, мов довкола осей крутяться ця теперішня політика.

Поступ Німців на сході, особливо ж їх апетит на завойоване впливів в Малій Азії не подобав ся Англіїям, котрі південну половину Азії вважають областю свого розширення.

Тому, щоби спинити німецько-австрійський похід через Солунь на Єгейське море і далі, вони допустили до борби малих балканських держав з Туреччиною, котра так покірно крила ся під опіку Англіїців. (В політиці нема сентиментів).

Було се звичайне зашахане протівника. Тимчасом показало ся, що з того „шаху“ може і хоче користати хтось третій — Росія, котра з одного боку витягає свої яструбинні кігті на богату в мясо Монголію, а з другого пхав в Малу Азію. Для Англіїї такий неприродний апетит того півдкого союзника не єсть і не може бути на руку і она починає надумувати ся, чи не лучше з мудрим згубити, як з дурним найти.

Будувати дреднаути і видавати величезні гроші на воєнні приготування на те, щоби Росія розпихала своє неситне черево новими здобутками, се прецінь не дуже мудро і тому англійське правління добуло тамтого річний німецьку пропозицію флотового порозуміння, на основі котрої морські сили Німеччини й Англіїї мали би стояти напроти себе як 10 проти 16.

На перший погляд така пропорція виходить на некорість Німців, але коли зважати, що німецька флота є зібрана переважно на німецькій побережжю, а англійська розкинена по всіх усядах і коли додати до того величезну сухопутну перевагу Німців, то покаже ся, що оно так не є.

Нема сумніву, що коли би такий ключ

змайстровано в політичних верстатах Льондону і Берліна, то відчинено би ним зовсім нове політичне положення. Тоді мир в Європі був би забезпечений на довгі часи і європейські держави могли би спокійно, одні вирівнувати свої недостачі і занедбаня в культурі й адміністрації, другі мали би спромогу сповнити своє культурне завдання в сусідніх частях світа, в Азії й Африці.

Розуміє ся, що й відносини Австрії до Росії цілком змінили би ся. Війна Австрії з Росією не була би для Німеччини бажаним ділом і Німеччина здержала би свою союзницю від того кроку, лишаючи їй вільну руку на полудні, де не треба таких зусиль до упорядкованя відносин. Росія, щоби удержати ся при своїх здобутках в Азії, мусіла би тоді послухати „володарів світа“ і покинути свої нечисті наміри супроти Австрії.

Для нас, Українців, така розв'язка була би незвичайно корисною, бо запевнила би нам вигляди спокійної праці на занедбаних просторах нашої величезної народної області.

Делькассé знов на міжнароднім видні.

(X) Перший державний виступ нового президента французкої республіки, Поенкаре, має новничий розмах. Націоналістичні часописи витягає в великих надіях нового господаря елізейської палати яко чоловіка желізної руки, котрий поведе Францію до відлати. Єлейні фрази радикальної демокра-

ції замовкли, мирові змаганя Гервіого вийшли з моди, а Поенкаре оповіщує нову програму, нову науку: Францію могутю на морі і суходолі, котра має ще тісніше зєдинити ся з Росією як доси. Неприродне подружжє французкої республіки з самодержавною Росією має бути ще тісніше і лівніше перед цілим світом зазначене.

Хто ближше приглядає ся всім тим відносинам, не буде чудувати ся сему новому розмахови теперішнього французкого президента. Зарав після утвореня „великого кабінету“ з Поенкарем на чолі, вважав він конечною заявити неприязне становище супроти Італії. Сім вовничим становищем зміцнив він одним розмахом дванадцятити півлітню діяльність Баррера в Римі. З таким шумом піднята подорож его до Петербурга, де его привітає з „королівськими“ почестями, поясняє найкраще пізніше становище французкого президента супроти Росії.

Яко президент „великої республіки“ веде Поенкаре, як его програма вказує, лише політику „великого міпінстерства“.

Іменоване Делькассé французским амбасадором в Петербурзі є лише льогічною послівдністю політики нового президента Франції. Се іменоване як раз в тих часах скрутних знаменує як найбільше сучасне міжнародне положення і висуває наперед програму французкої політики. Ізвольского, російского амбасадора в Парижі, вислано до Франції, щоби відлатати Австро-Угорщині прилуку Босни й Герцоговини. Одначе его французский товариш над Неволо, Люї, не був мужем, котрий би відповідав змаганям Ізвольского і піддержував его наміри. Люї був за мало вовничий, за мало ворогуючий з

Приємний гість.

Студент університету Таран саме збирал ся спати, коли до его комнаты, не зачукавши, увійшов якийсь молодий чоловік з довгим білим волосом і нестриженою борідкою. Він і не скинув зараз свого широкого капелюха, бо обидвох рук потребував, щоби внести у комнату тяжку, хоч невеличку скриньку. Сказав тільки: „вибачайте!“, поставив перше скриньку в кут за шафу і тільки тоді скинув капелюх та промовив:

— Мене справили до вас.

— Р. У. П.? — спитав студент.

— Так.

— Здорові були і сідайте!

Таран навіть не допитував ся, як незнакомий гість називає ся, бо все одно був би правди не дізнав ся.

— Вам про Комаря писали?

— Так.

— Отсеж і я!

— Гаразд! розгостіть ся! Ось тут на канапі проспитесь. Ви вечеряли що небудь?

— Ні ще! Чи не можна би у ресторанчик який? Дуже їсти хочеть ся. Більш до- би Іду.

— А щож? Коли треба, то можна, Ходім!

— А тут сего „чемоданчика“ ніхто не рушить?

— Ні. Будьте спокійні!

І оба вийшли у місто.

Таран і не дивував ся гостеві, бо коли по російсько-япанській війні вибухла революція в Росії, у нього сих незнакомих людей з прибраними прізвищами було вже з кільканих п'ять. Прізвища Бог зна' відки, везли з со-

бою революційну „бібулу“ або дещо й страшніше, жили по кількох днів у місті Ч. і ждали вистки з кордону, колиб і як можна їм перебраться ся тихцем без паспорту в Росію. Потім їхали на кордон, часом вертали ся, часом переходили в Росію, того зловили, того вбили, сего жиди видали в руки салдатам, а про иншого і слід зникав на довгий час.

Таранові, завзятому Українцеві, було приємно, приймати у себе, хоч на квартиру, всіх тих страшних местників, Українців і Москалів, що брали ся розвивати російську „тюрму народів“. І байдуже було йому, чи се були р-у-пи (революційна українська партія), чи есдеки, чи як там всіляко називали себе буквами ріжні партії, — аби лише повело ся їм дійти до мети. Звідси й звали его революціонери та справляли один другого до его квартири — де було безпечніше, як у готелю.

У комнаті до сніданя, куди Комар і Таран зайшли, було ще кількох молодих знакомих людей, до котрих оба присіли ся. Комар, поки не поповів, більше мовчав, як говорив але як по вечері засмакував у меду і випив его відразу цілу склянку, а потім і другу, захотів зараз співати. Таран порадив громаді заспівати про Комаря, мов на потіху гостеві, і небагом залунала пісня:

Ой, і щож то за чуд учинив ся,
що комар із мухою оженив ся.

Комар з партії Р. У. П. на радощах завів і собі: „Ой, щож то за оред, що по морю кракає“. Та инші вже довели пісню до кінця бо він, з якогось затаєного жалю, нараз розплакав ся, потім раптом опам'ятав ся, вдарив кулаком об стіл, сказав собі: „ну! годі!“ і випив знову склянку меду. Що в нього було на думці, ніхто не міг вгадати, але всі бачили,

що крайна пора покласти его спати. За богатого сердега випив. Пожаліли его тай відвели до дому.

Однак дома він і не гадав класти ся спати, тільки розбалакав ся довго та широко почав Тарана перекопувати, що українським націоналам нічого тепер робити, всі повинні стати „руп-ам“ і разом з московськими революціонерами розвивати Росію. Таран пізнав уже кількох таких самих земляків, як Комар і в словах его не находив нічого нового. Се був такий, як і инші, „тоже-Малорос“, не воруж України, але й не щирий приятель, — якась ліп'янка з ріжних нахапаних теорій, від соціально-демократичних почавши, а на революційно-терористичних скінчивши.

Таран, вихований в Австрії, не міг такою складу гадок зрозуміти, але одно подобало ся йому без ніяких сумнівів, а се: посвятя сих молодих людей, котрі нераз так марно гинули. Всеж такі они до чого небудь красивого в Росії доведуть, гадав він собі.

— Насамперед треба всіх тиранів післяти на доно Авраама і Ісаака, — говорив Комар з п'яним запалом — а тоді вже й полещав. Оттам у моїм „чемоданчику“ лік нацьних.

— Не вже? — спитав Таран здивовано. — Щож там є?

— А! ну! всяке знадібе...

— Револьвера?

— Ех! що там револьвера?! Тепер усякий розбишак ходить з браввінгом.

— Щож таке? — спитав ся Таран.

— Хотите побачити? Я покажу вам! Тільки не зрадьте мене!

— Не зрадив я доси нікого і вас не зраджу — відповів Таран спокійно, але в душі почув разом з цікавістю і тривогу.

Чорт знає з чим заідажкують до него отсі псевдоніми. Не так страшно перед полі-

циєю, як перед сими їх непоказаними „чемоданчиками“. А тож у него вже був землячок що під ліжком у его кімнаті держав скриньку динаміту! Тільки по его візді він дізнав ся, що се було. Цілий тиждень спав він над сям вулканом, не знаючи нічого. Може оно обізначеному чоловікові і не страшно, але не привичному таки зовсім ніякому. А тепер се є нечесний і немітний уже з таждень землячок чи не привіз знов чогось такого?

Тимчасом Комар немов бажав по п'яному почванити ся своїм героїзмом, поклав уже свою таємничу скриньку на Тарановім ліжку, відчинив і виняв звідтам якусь бочілочку.

— Вгадайте, що се є?

— Бочілочка з малих оселедців!

— І справді бочілочка! Але тільки з надвору. А от коли би ви заглянули у середину тм чудова пекольна машина швейцарської роботи! Отут-о, погляньте, накручуєт ся двигарок на годину і хвилину, якої треба, і в сей момент вибухає динаміт! Усе навкруги на порошничку розвиває. Чудова штука!

— Покладіть се, добродію! — просив Таран, відступаючи на крок від гостя.

— Ах, не бійте ся... Се, бачите, те саме, що в торпедях, може чували, тільки на меншу скало. Дуже розумна вигадка! Оттак підкласти під міст або будинок — ех! Коли би таке побачити! Кажуть: результат просто „великавний!“

(Кінець буде).

Австро-Угорщиною і неприхильний коромаам та змаганям панславів. Наостанку повело ся Ізвольському повалити амбасадора Люї хитрим змаганям. На его місце пішов до Петербурга Делькассє, его приятель, друге его я.

Делькассє свого часу яко французкий міністер заграничних справ провадив політику Едварда VII-го, котрий змагав до відокремлення Німеччини, і поправ сю політику як найгорячіше. Склало ся тоді, що французка політика забула нараз пригуду з Фашодою і станула до услуг безуслівних Англії. В париских салонах і на товариських сходинах говорили тоді тільки про нову англійсько-французку приязнь. З великим вдоволенням оповідали собі там, що тепер цїсар Вільгельм буде приневолений числится ся також з французким міністерством заграничних справ.

Небавом після того вибрав ся німецкий цїсар в дорогу до Танґер, де він, витаний тубильцями виголосив до них промову. Ся промова вистарчила, щоби повалити Делькассє! Французка демокрація не зважала на народне достоїнство і пожертвувала творця англійсько-французкої приязни, Делькассє, бо бояла ся війни, котра могла наклукати на Францію велике лихо, позаяк французке військо було зовсім розстроєне Драйфусівскою подїєю.

Тоді всі вважали Делькассє політичним мертвямом по всі часи. Одвак він умів так зручно поступати, що вже в міністерстві Поенкаре став міністром маринарїки. Підчас останнього вибору предсїдника рєчи послепитості поставив він свою кандидатуру, однак перепав з шумом. Тепер Поенкаре вислав его до Петербурга, щоби там провадив сильну політику, може також з тою думкою, щоби на якийсь час з Парижа позбути ся неспокійного чоловіка. Можна бажати, щоби Поенкаре і Делькассє на сих нових шляхах політичних також задержали потрібну рівновагу, бо могло би дїйти до повтореня 1870—1871. року. Оце гадки насувають ся мимохїть, коли ближше призадумуємо ся над останню минувшию нового французкого амбасадора в Петербурзі.

Просимо домагаєти ся „Руслана“ по всіх реставраціях, каварнях, торговлях і привертати нам нових передплатників в кругах своїх знакомих.

Війна на Балканї.

На полі бою.

„Local Anzeiger“ доносить з Царгорода: Західна турецка армія вислав цїлий корпус в напрямі Монастиря, який то корпус вмашерував до Корїци і спалив частъ міста.

Зачувати, що Джавід паша, який машерує до Монастиря з підмогою Альбанцїв, відвєс побїду над Сербами біля Прїста.

Бароплав Льойда „Альбанїя“, привів ві домїсть до Катаро, що Турки в Янії знаменито борють ся; Греки понесли великі втрати.

Під Адриянополем.

Турецкий урядовий звіт таке говорить про борби під Адриянополем: Болгарский літак, руководжений російским поручником Ніколасом вправ на області оборонної лїнії Адриянополя. Поручника взято в полон.

Ворог острілював вчера дальше Адриянопіль. На східнім чолї відбула ся борба артилерїї.

Під Буліром і Чатаджою.

Під Буліром нема ніякої зміни. Оноді о год. 3. по полуд. замічено значїйший відділ ворогів, зложенїй з піхоти, артилерїї і кінноти біля Гадемкей недалеко Чатаджи. Частъ відділу посунула ся до горби Сїврїтене і почала борбу з тамошними нашими відділами. Битва тревала до год. 5:30 вечером, Ворог мусїв цофнути ся до Гадемкей. Рівночасно инший ворожий відділ, зложенїй з піхоти і артилерїї, посунув ся до Алїссу і обсадив горби, віддалені о 1 1/2 кілометра на захід від сего становища. Баталїон курдїйских добровольцїв в ночи виконав напад і відібрав від Болгар сей горб.

З під Скутарї.

Урядово заперече Черногора відомїсть про здержанє операцій під Скутарї іза цю

груму. Черногорці не понесли погрому, протївно мали здобути становища біля Бардовїоль.

Розпука короля Никити.

„Wien, Allg. Ztg.“ доносить, що черногорский відпоручник в Лондонї повідомив тамошного російского амбасадора, що має вму з порученя короля Никити заявити, що король стоїть на становищі: або Скутарї, або смерть.

Румунське-българский заюлот.

„Die Zeit“ доносить з Букарешту, що Румунїя годить ся на посередництво великодержав під условіною, що обї сторони т. е. Румунїя і Болгарія будуть мати свободу прияти ради великодержав, або їх відкинути, по друге, що Силїстрия на певно перейде в руки Румунїї.

Кореспонденційне бюро звїщає: Вчера мала бути доручена відповідь румунського правительства представникам шїстїох великодержав. Як зачувати, правительство приймає предлогу великодержав і поручає великодержавам посередництво. Румунське правительство не ставляє ніяких условий, але домагає ся, щоби великодержави повідомили его, коли надїють ся справу покінчити.

Наради амбасадорів.

З дипломатичних кругів доносить, що перерву в конференціях амбасадорів в Лондонї спричинили безпосередні переговори Австро-Угорщани з Росїєю.

Інша вість каже, що відложене нарад амбасадорів наступило тому, що не удаło ся прийти до порозумїня в справі відмежуваня Альбанїї. Головна перешкода має бути в полагодї справи привалежности Дякової до Альбанїї. Іменно на нараді виринула предлога, щоби монастир Дечанї, який лежить перед містом і становить в дїйсности кріпость, відступлено Сербїї а саме місто влучено до Альбанїї. В дипломатичних кругах висловлюють обаву, що при полагодї альбанської справи будуть руководити ся не так зглядом на дїйсну, внутрїшню вартість самої справи, о скїльки згледами на дипломатичну повагу Австрії і Росії, що мусить викликувати безнастанно нові трудности в відношеню Австрії до Росії. Потвердження вісти, наче би перерва в нарадах амбасадорів наступила наслідком наванзання безпосередних переговорів між Австрією і Росїєю доси нема.

Росія і Австро-Угорщина.

Російский предсїдник міністрів Коковцев прийняв віденського представника кореспонденційного бюро і в розмові з ним висловив вдоволенє з причини, що між урядовою печатїю Росії і Австро-Угорщани панує така згода під зглядом мирового становища печати. Предсїдник висловив живе вдоволенє, щоби теперїшнє положенє як найскорше перейшло в повне порозумїне великодержав у всіх балканських справах.

Бувшїй міністер заграничних справ Ганато в статї, оголошенїй в „Eclair“ осуджує політичне положенє успішно і лише на случай, коли би Адриянопіль і Скутарї удержали ся в турецких руках, предвиджує трудности між Росїєю і Австро-Угорщиною.

„Die Zeit“ довідуює ся, що корпусні коменди в Перемїшлї і Львовї видали зрядженє, щоби військо стрїляло до чужих літаків. Сей розказ видано з оглядом на численні случаи появи чужих літаків в Галичїні. Власні воздушні судна, які відбувають вправи, мають вивїшувати велику черно-жовту хоругву.

Сербія не тратьє надїї.

Цїла сербска печать з радостію приносить вість про безнастаннє дальше оруженє Росії. Всї дороги над австрийскою границею з поспїхом направляють ся. Дороги, ведучї в Білгороду до Рачає в замкнїні іза згаданих направ.

Знаменна бесїда Сан Джуліана.

У віденських політичних кругах приисують онодішній промовї італійского міністра заграничних справ невичайно велике значїне. Сан Джуліано ствердив не лише сердечні відносини між Австрією і Італїєю, але й заявляє також, що кожда з великодержав, інтересована в балканській справі буде мусїла дещо відступити від свого дотеперїшого становища. Інакше мира в Европї не можна би удержати. Областїй подїл балканського пів-

острова між держави Союзу може наступити з углядненєм етнографїчних і географїчних відносин краю, бажань і інтересів населяє, а також матерїальних і моральних інтересів великодержав Европи. Бесїдник зазначив, що Італїя буде глядіти на удержанє рівноваги великодержав на Адрийськїм і Середземнїм морю. На нарушенє сеї рівноваги Італїя не могла би дивити ся рівнодушним оком.

Велике значїне приписують також у Відні сему розділовї бесїди Сан Джуліана, в якїх говорить про чувства сердечної приязни до Туреччини. Туреччина в своїх азийських посїлостях не повинна бути zagrożена, повинна по втратї своїх посїлостей в Европї одержати можність зєдіненя своїх областїй в Азії. Допоможе єї в сїм Італїя, яка від часу мира в Лозаннї відносить ся до Туреччини з правдивою зачливістю, а по заключеню мира з союзними державами дасть єї дальші видимї докази правдивої приязни. Що до Сербїї замїтив бесїдник, що Італїя бажає господарської і політичної независимости Сербїї; ся держава повинна однак послулати рад Італїї і обмежити свої надмірні домагаєти, з яких може вирости для неї грізна небезпека.

Проби погодженя соперників.

В міродатних кругах зачувати, що англійське правительство звернуло ся до болгарского правительства з просьбою о поданє условий, на основї яких можна би було на ново зачатї переговори з Туреччиною.

Представники великодержав починили вчера кожний з окрема кроки у болгарского міністра заграничних справ і предсїдника міністрів Гешова, жертвуючи посередництво шїстїох великодержав в справї болгарско-румунської задирки. Гешов відповїв, що предлогать ся справу радї міністрів, почім дасть послам відповідь.

„Reichspost“ подає з добре поінформованого жерела, що конференція амбасадорів не займєла ся зовсім минувшої суботы установленєм границь Альбанїї, лише проєктованим новим посередництвом між Туреччиною і балканським союзом.

* * *
До наших ВП. Передплатників і Приклонників!
— — — — —
Просимо відновити передплату — і — привертати нам нових передплатників в кругах своїх знайомих. — — — — —
* * *

НОВИНКИ.

— **Календар.** Ві вторник: руско-кат.: Мелетия і Ант.; римо-кат.: Анастасїї діви. — В середу: руско-кат.: Мартїнїана; римо-кат.: Віктора.

— **Справа соймової виборчої реформи.** Вчера радив у Львовї під проводом др. К. Левницького український соймовий клуб в справї соймової виборчої реформи. Наради були довірочні і тревали 4 години. Голова укр. парлам. Союзу подав широкий звіт з перебігу і теперїшного стану українсько-польских переговорів в справї виборчої реформи. Над тим рефератом виявляла ся вельми жива дискусія, по якїй мав висловити клуб однодушно погляд, що признану деякими польскими сторонництвами за границю 26 1/4 мандатів мусить ся кочає цереломити, Русини мусять удержати цюсь понад 27 процент вгального числа мандатів і, що будуть на дальше тревати на своїм становищі в справї петрифїкації повітових рад і заступства в краєвих інституціях.

В суботу по полудни вєла в тїй справї наради начальна рада польского людowego сторонництва і ухвалила зажадати рїшучо як найскоршого скликаня галицкоко сойму і ухваленя соймової виборчої реформи, перед ухваленєм скарбового закона в парламентї з тим, що в противнїм случаю мають зняти людовї послї супроти державного і краєвого бюджета рїшучо опозиційне становище.

Вчерашного дня раділа під проводом краєвого маршалка, гр. А. Голуховского, польска соймава правиця. Предметом нарад була справа петрифїкації мандатів і число мандатів, яке мають признати Українцям. Наради були довірочні і були приготуванєм внесків на повну комісію виборчої реформи.

Також раділо в соймовім будинку вчерашного пополудня центрум, якому проводив кн. Вітольд Чарториский.

Нинї зібрала ся на наради комісія виборчої реформи. Від єї вислїду буде зависїти дальша судьба галицкоко сойму і супокійний хїд праць в парламентї.

— **З аматорского театру.** Гурток учениць прив. семїнарїї У. П. Т. відограв вчера в салї „Сокола“ комедию Гр. Цеглинського „Торговля жемчугами“. Всї дієві особи, також мужескі в жіночїй обсаді, вишли добре і поправно. Акція плала гладко, бо ролї були як слїд вивченї. Характеризація відповідна. Публика, яка виповнила салю по береги, забавила ся знаменито і щиро оплескувала аматорки.

— **Міліони з димом.** Недавно появил ся урядовий звіт державного тютюневского австр. монополю за 1911. р. В тїм році переведено звязку цїн тютюневих виробів, які обнимають майже всі роди цїгар і тютюну. Мимо сего, що цїна тютюну о многу підвислено, зуживанє тютюневих виробів не зменшило ся. Загалом виносив дохід скарбу з сего жерела в 1911. р. 299 1/4 міл. корон. В тїм часї викурено: 1.236 міліонів цїгар, 5.590 міл. папіросів і 230.803 метричних сотнарів тютюну. З причини підвисненя цїн цїгар, деякі роди мали меншїй відбит, як пр. Порторїко, Куба, затє Цїгарїльос зросли аж о 107 міліонів штук. З папіросів викурено найбільше „спортів“, бо 2.585.493.660 штук і „драмів“, бо 1.171.462.803 штук. З дорозних папіросів ройшло ся найбільше „мемфісів“, затє значно зменшив ся попит на заграничні папіроси і цїгара. З цїгар ужито найбільше Віржїнїя, бо 189.367.892 штук і Порторїко 188.725.660 штук.

— **Противастрійскї провокації під покровом урядової Росії!** Ми вже писали про збори русофільских і російских „мурїн“ в Петербурзі — збори, які були великою протївастрійскою демонстрацією і які можуть становити предлогу до дипломатичного кроку зі стороны нашої держави.

Під хвїлю, коли відносини між Австрією і Росїєю нібито „поправляють ся“, зібрали ся в Петербурзі ріжні русофїли, як Вергун, Добранський, Мончаловский, „прекрасний“ Ніколушка, Мурын, Лабенский, Збіглей і т. д. в салї петербурскої міської думи, а на сї збори прибули генерали: Скугаревский, Пїотров і инші, духовник царской сімі протоєрей Кедрїньский, архїєпископи: волинський Антонїй і фінляндський Сергїї і богато, богато инших високих урядовців, щоби взяти участь в демонстраційних зборах, щоби виявити, як великий апетит має Росія на Галичїну.

Архієпископ Антонїй, забравши голос, накинув ся на унію. Его бесїду, вельми знаменну подаємо дословно за „Новим Времени“:

„Прєосвященный Антонїй поучает о разницах между уніей и православїемъ. Галичане только по названію (!) уніаты, по складу жизни и по духу это тѣ же православные, что и на Волыни. Галицкія епархїи болѣе ста лѣтъ не признавали брестской уніи съ Римомъ, и въ то время, какъ Кїевъ, Холмъ и Минскъ уже давно склонили головы подъ Римомъ — Львовъ и Перемышль не подчинились уніатской ієрархїи. Первымъ измѣнилъ православїю пращуръ нынѣшняго львовскаго уніатскаго митрополита гр. Шенцицаго. Онъ штурмомъ вмѣстѣ съ польскими солдатами ваялъ львовскую Ставропїгию. Теперъ потомокъ его на львовской митрополичьей каедрѣ изъ всѣхъ силъ старається извратити духъ благочестїя и закрѣпити свою галицко-русскую паству за католичествомъ. Имъ введенъ культъ сердца Иисусава, это лучшее доказательство не духовнаго, а матерїального пониманїя вѣры (ибо если допустити культъ сердца, то логически допустимы культы и другихъ частей тѣла Спасителя), выброшены богослужебныя книги, наводнявшїя Галичїю изъ Почаевской лавры, введенъ культъ Иосафата Кунцевича и построєнъ монастырь студїитовъ, хотя на Востоку нїкогда такого монашескаго чина не существовало. Главною заботою галицкіей новоявленной Иосафать считаетъ пресѣченїе Галичанамъ возможности устраивать массовыя паломничества въ Почаевскую Лавру. И въ этомъ имъ достигнуты значительныя успѣхи, кѣ сожалѣнїю, но безъ содѣйствїя нашихъ пограничныхъ властей. Въ прежнїе годы галицкихъ паломниковъ перебувало въ Почаевѣ, находящемся всего въ семи верстахъ

отъ галицкой границы, подъ 10—12 тысячъ человекъ, за послѣдніе годы число ихъ сократилось до 300—500 человекъ.

По сій бесіді, що знаменито скараризувала думки і застрій російської православної пропаганди і її послухників в Галичині забрав голос батюшка Мурин, родом з Галичини, який перебуває тепер попом в Америці і приїхав до Росії на пораду в справі пропаганди в Новім Сьвітлі. Мурин, розказавши про стан православья в Америці, закінчив, що також в Америці „идеть упорная борьба съ униятами-мазепинцами, которые по разнымъ соображеніямъ (з ріжнихъ причин) остаются върными Шептицькому.“

Хор Архангельского відспівав марш „русскихъ студентовъ“. „Впередъ за Русь“ Вергунна серед оплесків публики і викликувань автора на естраду. Вергун ляв ся на Австрію, „Мазепинцевъ“ і Поляків, а его промова була так патхена, що — як пише „Новое Время“ — „прямо жгла (пекла) сердца слушателей“.

Закінчив гр. Бобринский лайкою проти Поляків і Австрії і висловив „сочувствіе русскимъ людямъ въ Галициі“. Виступ Савенка ізава недостачі часу віднав.

Збори в Петербурзі ясно доказують, „яким духом пройнята Росья відносно Австрії. На такі провокаційні збори являють ся генерали, повірники царя, архієпископи і ясно опледслюють виступи ріжнихъ людців темного походження. Се знаменна!

— Католицизм в Румунії. Після найновішихъ статист. обчислень мешкає тепер в Румунії около 150.000 католиків. Мимо релігійної терпимости, обмежує румунське правительствочно своїми розпорядками свободу католицького віросповіданя. У всій Румунії є дві єпархії: Архієпархія, яка обнимає майже всю Волохию, зі столицею в Букарешті, складає ся головнью з чужинців; архієпископом є Німець. Друга єпархія зі столицею в Яссах обнимає Молдавию. Єпископом є Італієць о. Камілі.

— Автоматичні карабіни. „Tägliche Rundschau“ днесать, що в Німеччині кружляють чутки, будьто би Французи мали велику війскову тайну, яка має давати Франції першество над Німеччиною. Тайною сею має бути модель автоматичного карабіна. Дневник сей успокоює однак Німців, твердячи, що Німеччина має вже модель автоматичного карабіна і, що в 1912. р. роблено навіть проби в Шпандаві. Дали они вповні вдоволяющій вислід. Коли отже Франция заведе у себе автоматичні карабіни, Німеччина зробить се зарав також. Тому нема також ніякихъ причин до страху перед Францією.

— Генеральний страйк на Угорщині. З кругів будапештеньской социал-демократії зачувати, що генеральний страйк вибухне 27. с. м. або 3. марта, як протест іза виборчої предлоги, яку малярські загорільці скарікатурували.

— Памятник Орлеанської дівці. В Новім Йорці завязав ся комітет будови памятника Іванні д'Арк. Гадка ся виїшла з кругів американських женщин. На сию ціль зібрано доси 200.000 К. Кошти будови мають вносити 450.000 К.

— Хто уживає товарів з маркою У. П. Т., починає ся до піднесеня поваги Товариства і піднімає жертву фабриканта на рідну школу

— Розбишачтва в Сербії. Купецъ Йованович з Панчови переїздив оноді з Білгорода до Льюракови і віз при собі 100.000 К. По дорозі напала на него ватага розбишак і заграбила всі гроші. По розбишаках і сліду не стало.

— Пасаж Міколяша у Львові мають небавом перебудувати. На тім місци стане улица, яка буде лучити уллиці Свякевича і Коперника, забудована 4-поверховими каменцями.

— Кошти балканської війни. Львовська „Daily Chronicle“ подає приближені числа коштів, які потягає за собою балканська війна. Після тихъ виказівъ припадає на поодільські держави місячно: на Болгарію 4,500 фт. шт., на Сербію 3,000.000, на Черногорю 600.000, а Туреччину 7,500.000. Разом отже припадає на всі держави 15,800.000 фт. шт., або коло 400 мільйонівъ корон місячно. Про Грецію нема згадки.

— Новий винахід на полі медицини. Зі Штутгарту доносять, що тамошний лікар, др. Гаввер, винайшов недавно середникъ проти умової недуги, званої „dementia praecox“.

— Борра в Терсті. Оноді рано лютувала

вперше всімъ році в Терсті борра. В полудне досягнувъ вахор скорість 114 км. на годину.

— Убийство і самоубийство. Вчора коло 7. год. вечером убилъ вистріломъ з револьвера др. Каз. Крушивського, лікаря у Львові, его любовниця 28-літня Г. Янчарівна в хвилі, коли він вхадив до свого помешканя при ул. Зіморевича ч. 5. Відтак Янчарівна застрілила ся. Обоє померли на місци. Причиною сего розпучливого кроку була зависть на любовнихъ підкладі. Хоча Крушивський мав жінку (в Варшаві), удержувавъ вже від 10 літ любовні зносини з Янчарівною, останніми однак часами відвернувся від неї, а найшов собі „третю“ в особі Г. Х. Янчарівна була сиротою по адвокати др. Янчари з Нового Санча і працювала в одній з львівських книгарень.

— Російські аристократи убийниками. Оноді убито в Петербурзі жинку інженера Тімія. Під замігомъ убійства арештовано недавно двоє петербургських аристократів, бар. Гаїсмера і б. урядника міністерства заграничнихъ справ, Дальматова. Ся афера викликає сензацію в кругахъ Петербурді.

— Смерть китайської цїсарєвої вдовиці. З Пекіна принесли телеграми висть, що здетронїзована перед рокомъ цїсарєва-вдовиця по короткій недужі померла. Появили ся чутки, що покінчила она самовольною смертию із сорому, що приказано єї перенести ся до иншої дільниці міста, хоч єї чутки заперечено. На всякий случай нещасній дя неї минулорічні події прибили єї на душі і загнали в могилу.

— Суфражистки працюють. З Львондона доносять, що в новім домі Льюйд Жорж, коло Епсом, вибухла оноді в спальні служби бомба. Шкода виряджена вибухомъ вносить 600 ф. шт. Тому, що в домі ще ніхто не мешкав, жертв в людяхъ нема. При трасуванні найдено ще дві бомби. Слїду справників нема. Коло бомби найдено запалену воскову свічку і кусні дерева облиті парафіною. На місци найдено також дві зломані шпильки від капелюхів. Догадують ся, що в сім є рука суфражисток.

— Влом до каси. Оноді в ночи вломили ся невзвіси доси злочинцї до каси хорихъ при ул. Кальварійській в Підгужу, розбили вертаймівську касу і витявши бічну стїну, забрали 3.000 К в банкнотахъ і 2.000 К коронами.

— Смерть 2.000 прочан. З Царгорода доносять: Арабський дневникъ „Ель Бурган“ пише, що каравана, зложена з 2.000 прочан, які йшли з Геджас і Медіни до Ікуби, впаде жертвою розгуканихъ филь рік, які розлили ся по околиці іза безнастаннихъ дощів. Майже всі прочани агинули. Втонули також верхолюди: Пливучі фвлї пїрвали також пів мільона дактилевихъ дерев. Страх, як не веде ся сего року ісповідникамъ Магомета.

— Сьвітотий волоцюга. До Смоленська прибув вчора Американецъ Гумфріс, який відбуває піхотивну подорожъ доокола сьвіта. Заложив ся він іменю з новоїорскім спортивнимъ товариствомъ о суму 10.000 доларів, що в часі 4 літъ перейде він доокола землю. Дорогу з Нового Йорка до Смоленська перебув в 15 місяцяхъ.

Оповідки.

— Впр. о Сембратович з Америки просить нас назначати, що єго відьєсна адреса звучить: Rev. Leo I. Sembratowicz, Wien I. Kärtnering 7. Адреса о. Сембр. придасть ся сьвященникамъ, котрі наміряють переселити ся до Канади.

— Загальні збори тов. „Просьвіта“ в Городенці відбудуть ся в пятницу 28. лютого о 12. год. в салі „Народного Дому“ в цілі вибору делегатів на загальні збори „Просьвіта“ у Львові. У філіяльнімъ зборі беруть участь члені „Просьвіта“ і делегати читальне Крім того виділ фвлїї звизає всі читальні, щоби склаккати на даї 9. і 16. марта заг. збори читальнє в цілі вибору делегатів на загальні збори до Львова. Фвлія буде висилати в тихъ дняхъ відпоручників, наколи читальня повідомить виділ фвлїї в пору про збори і наколи пришле підводу.

— Винає п. Гната Шевця, управ. школи в Данилівцях, з п. Іванною Лошніською, відбуде ся в четвер, дня 27. с. м. в Митняці, п. Сорочко. — У вторник, дня 25. с. м. відбуде ся в Сільці беньковімъ винає п. Івана Сендзїка, укіняч. богосл. з п. Анною Н. Пятликівною.

— В 25-ту річницю смерті Юрія Федьковича. Дня 1. марта вийде 5. число ілюстрованого

журнала „Ілюстрована Україна“, присьвячена памяти Юрія Федьковича. 15 займок до життя Федьковича. Замовляти в адміністрації „Ілюстрованої України“, Львів, Сербска 15. Передплата річно 8 К, піврічно 4 К, Пооданюке число 32 сот., на провінції 34 сот.

— На українську приватну гімназію в Городенці за час від 1. вересня 1912. до 20. лютого зложили дальше в коронахъ: З нагоди винчання д-ра Ів. Ціпановского замість телеграми зложили ученики Укр. прив. гім. на Шкільну Поміч 3 К, о. А. Олесницкий з Чортівця 2, Члени повітов. орган. нац.-дем. сторон. 11'10, (а то: О. Пісєцький 2, Нац. Копцюх 2, Таранюк 2, Н. Оришук 1, Н. Білик 1, Р. Іщук 0'50, Муляк 0'20, М. Харук 0'40, М. Козанкевич 1, Петруняк 1); Козакевич Олена 6, Боклацук Юр. 1, о. Однорог Іван 4, (від себе 1, від тов. „Праця“ 1, від тов. „Власна поміч“ 1, від Читальні „Просьвіта“ 1); Ф. Верещак 1, В. І. Котелко 4, Раставаецкий І. 5, о. Гаванський Сев. з Луки 2, Господарі в Чортовець 2'30, (а то по 20 сот.: І. Холєвчук, В. Цапчук, І. Абрамяк, І. Палагїцкий, В. Калин, В. Долинський, І. Солодчук; по 10 сот.: І. Кучїрка, Л. Гаврилат, П. Сидорук, В. Лубик, І. Андрийчук, І. Рудчук І. Сузак, Г. Сузак, П. Стадник), Ю. Пернеровский з Чортівця 1, Члени повіт. Спїлки госп. торг. „Весна“ з Чортівця 43'25, Олексинівна, учителька з Топоровець (вишиваний гєрб України (принє лютєри) 16'70, А. Крушельницький, замість конодоь, телеграми Косєвичєви 2, дохід з концерту в честь Лисєнка 150, Учїтель. Громада в вечерницє 25'14, Взаїмна Поміч з вечерницє 25'15 (в тімъ жертви на буфєт: пані Таранюкова 5, Дороцка 2, Добротворова 2, Кульчичка 2, Гордїнська 1, Лебїцакова 1, Ленєвова 1). У виказі томоблі містят ся жертви в грошахъ: Козанкевич 4, Матковський 4, Горук 2, Косташук 2, Дороцкий 2, Добротвір 1, о. Федів 1, (виказъ фантів надрукєв ся в звіті гімназїї). Вкінци в натуралїяхъ причинили ся до устроєня буфєту на Малачин вечер і на вечерницє 1. лютого і 15. лютого отєі Вп. пані: Годованцева, Гуляйова, Вїлїнкєвичєва, Дсроцка, Кїслєвська, Котларчукова, Дорожнївська, Бурнадєвова, Крушельницка, Лебїцакова, Совяковська і Федєва. — За всі жертви управа гімназїї складає ширє спасєбіг і просить далє не забувати на сию народну інституцію. — *Антін Крушельницький.*

— З велїзнїць. В „Газетї Львівській“ оголошує ц. к. Дирекція державнихъ велїзнїць у Львові загальний переторг на роботи будівляні з нагоди прєсєктаного розширєня стаціі в Мостїсках на лїній Рятів-Підволочєвська. Оферти треба вносити найдальше до 14. марта 1913. до години 12. в полудне. Услївїя і пляни будови можна переглянути в ц. к. Дирекції державнихъ велїзнїць у Львові (відділ для консерваціі і будови), де можна також дістати формулярї на сферти.

Всячина.

— Зєрнала на дорогах. Щоби занобічи частимъ зудаємъ самоходів, установлено на деякихъ улїцяхъ в Англії, на перехрєстьяхъ і на вєчайнихъ закрутахъ дорігъ велїчєзні зєркала. В сєй спосібъ бачить шофер в відповідно усталєнимъ зєркалі все, що діє ся поза закрутомъ і легко може омїнути нещастє. Дотєперішні досвїди дали велїми добрі вислїди. Одєн з провінціанальнихъ посадикихъ доносить властї, що від коли поставивъ велїкє зєркало в місци, де бувъ скрут, а при тімъ і перехрєстьє доріг, не було ще ні одного випадку. За Англією має завєсти такі сєредники у себе також і Франция.

— Найменша рєпублика. Англіїські часописи подають звіт англїйского дослідника, Робєрта Гєскєта, який з поручєня колонїального інстїтута в Сїдней звїдїв найменшу рєпублику на острові Пїшкаїрн на Тихімъ океані. Основниками рєпублики були пірати і зворохоблєні моряки. В 1888. р. підняла залого на англїйськїмъ кораблі „Bounty“, який плїв до Індїї, ворохобно, а випустивши капїтана з моряками на човни, самї приплїли на кораблі до острова Тагіті. Капітан по незвичайнихъ трудахъ дістав ся до Батавії, а відєи до Англії. Небавом після сєго вислано з Англії воннїй корабєль, щоби покарати зворохоблєну залого. Часть моряківъ спїлїmano, а рєшта схоронила ся на острові Пїшкаїрн і там оснєвала малєнку рєпублику. Править нею президент з двома заступниками і „секретарь правитель-

ства“. В рєпублиці є церква і школа, а учїтєлем є рївночасно і лікарємъ „держави“. Мєшкєвцї живуть з рїболовлї і ловів. Торговлю ведуть заміну, бо монєти доси у нихъ нема.

— Наймолодша авторна на сьвітї. Великє було перед кількома днями здєвованє в Лїондонї на декламаторськїмъ торжєствї в Бєштайн Гуль. Між иншими виголосила Нанси Гуль чудну казку п. н. „в сьвітлі ночі“. Коли замовкла, почули ся довготрєваючі оплески. Кликано: „автор! автор!“ На естраду вибігла пятїлітня, гарна дївчина Нанка Муд, творєць сєго архїтвору. Може она сьміло сказати про себе, що є наймолодшою авторкою на вємськїй кулі (так, як д. Евшєн є наймолодшимъ авторитєтнимъ літературнимъ критиком, бо „критикує“ вже від 18 літ!). Чудєсна дитина є вже славно (Евшєн також). Щодєнно майже одєржує велїку скількість забавок від обожатєлівъ сєго таланту (Евшєн вї), а посилають їй голєвно домашні звїрєтє, освєєні і штучні, бо она є велїкою їхъ любитєлюю. Всї єї казки є основанї на тїї життя звїрєтє.

Олександр Барвіньский.

Спомини з мого життя.

(Дальше).

2. Моє подружє. Іменованє старшимъ учитєлемъ учїтельськїй сємінарії в Тернополї. Устрїй учїтєльськїй сємінарії і моя дїяльність на новімъ становищі.

Рік 1869. був для мене памятный не тїлько з першої личної стрїчи з П. Кудішем, але й в родиннімъ житю. Управникомъ дібр гр. Альфреда Борковського в Шляхтинцяхъ був Роман Шумєтер (родина захожа з Чєхъ жонатий з Юліяною з Білинськихъ) (дрібнихъ дїдчїв з Мерлави в Чорткїєцїні). Управу шляхтинєцкихъ дібр обняв Роман Шумєтер вєсною 1862. р., коли я був в V. кл. гім. а познакомивши ся з моїми родичами звїжїи ся з ними. Одні у другихъ бували часто гістьми, а ми, три брати, радо також товаришували а дїтьми Шумєтерів, донькою Зонєю і синомъ Ясєм. В слїдуючїмъ році умістїли родичї нас троє на станції у пп. Ричаки в Тернополї, котрі удержували також жецький приватний конвїкт. За обідомъ збирали ся ми і ще три инші учєники (братя Давєські) разом з конвїктовими панночками і се мішанє товариство впливало благородно на наше поведєнє. Тодї у вперше відозвало ся у мене плятовїчне почуванє до пани Зосї, про що крім мене ніхто бїльше не знав. Ся плятовїчна любов вплинула велїми додатно не тїлько на моє поведєнє, але й на шільність в науках. Хоч якъ далеко, недєсяжно мрїєю могло тоді видавати ся здїйснєнє моєго почуваня, однак я змаган з того часу з усею шільностю і заподаєливностю до того, щоби покінчати добре науки, здобути собі певнє становищє в суспїльностї і показати ся достойнимъ руку нашої сусїдки, з котрою зустрїчались ми в Шляхтинцяхъ з нагоди Рїздєва, Великодєня, Зелєнихъ сьвят і вакацій. Після скінчєня фїлософїчнихъ наукъ і осягнєня становища заступника учїтєля в Берєжанахъ, коли вже я там по однорічній службї здобувъ собі добру славу в дирекції і Радї шк. кр., відкрив я у верєснї 1869. р. пани Зовї і єї родичамъ свої почуванї і наміри і найшов у них на се повну згоду. Думаєв я ще на одєн рікъ поїхати до Відня, (на що мій отєць обїцяв дати удержанє) щоби там зложити гімназїйний іспит з історїї й геогрѳїї, однакъ будучий мій тєсть не згоджуєв ся на се і вже 24. люця 1870. р. одружїв ся я з п. Зонєю. Самъ способомъ станув я у метї молодєчихъ моїхъ мрїй і родинного щастя.

Ми чули ся тимъ щасливїшимъ, що здавна пїзнали ся і зжили з собою, а колєсо щастя котило ся дальше після нашого бажаня, бо 29. сєрєня 1871. р. іменуєвало мене міністерство просьвіти тимчасовимъ старшимъ учїтєлемъ учїтельськїй сємінарії в Тернополї з річною платою 1000 зр. і пятїлітєми по 100 зр. (гімназ. профєсори мали тоді річну плату 885 зр. З кіндемъ верєсєня перєїє ся я до сєго міста, котрє було вєнєчє другимъ моїмъ родиннимъ місцемъ, а тимъ шільнішимъ для молодого подружя, що ми жили під бокомъ нашихъ родичїв, однихъ і другихъ, і в сусїдствї з численною нашою

*) Моя покїйна матї також походила з Бїдинських, однак з иншої лїній.

близню і дальшою родиною. Бог поблагословив вас в Тернополі двома діточками Володимиром (*28. лютого 1872. р.) і Ольгою (*30. цвітня 1874. р.). Наше життя плило тут супокійно, неначе супокійна подільська ріка, а до того і мої службові відносини були вельми добрі. Тут отже серед щасливого родинного життя розкрило ся для мене широке поле передовім педагогічної і наукової праці (бо я забрав ся дуже швидко до зложеня учительського існуя гiмназійного), а також до роботи на нашій народній ниві, котра тут, в Тернополі, лежала тоді зовсім обломом.

Учительські семінарії покликав до жити в 1871. році міністер Штремаєр, щоби виобразунати добрі учительські сили для народних шкіл в Галичині, котрі мали би заступити учителів старої дати з т. зв. преарад. Були се нові заводів школи, котрі не мали собі взірців достойних наслідуваня, тут треба було промощувати „незнаому путь“. На директорів і старших учителів (котрим організацийний статут признав титул „професорів“), покликано в переважній часті учительські сили з гiмназій, учителями взірцевих шкіл (вправ) при семінаріях іменовано випробованих народних учителів. Директори і професори оинились в учит. семінаріях перед подвійною задачею, бо мали дати учительским кандидатам протягом трьох років (учит. семінарії були спершу трикласові: приготувану класу і ІV-ий рік введено в кілька літ пізнійше) не тільки відповідне потребам народних шкіл знаня, але й виобразувати їх методично для будущего заводу. Ця подвійна задача не була легка раз задля того, що число наукових годин, до яких були тижнево обовязані професори, було на й менше 20 (а найвище 24), а в друге тому, що учительські кандидати гiмназійні не вносили з університету ніякого методичного (педагогічно дидактичного) підготовлення. Тим труднійша се була для мене задача, бо я мав за собою ледви трирічну учительську практику і в 24-ім році життя небагато мав ще взагалі життєвого і заводового досьвіду.

Дня 27. вересня 1871 р. зголосив ся я до служби в тернопільській семінарії, в котрій впроваджено на початок I. і II. рік кандидатів і першу класу школи вправ. Семінарія була уміщена в приватнім малім дімку лікаря Фляйшмана (за теперішньою семінарією, що містить ся в кам'яниці пок. Стахевича), де ніві находять ся військові касарні. Сам будинок сего нового закладу був поxiousий скорше на якусь лиху сілську двокласівку і тому зробив на мене вельми відемне вражінє, але звідтам перенеслась відтак семінарія до кам'яниці Стахевича, при площі Собєскогго, де остав й до ниві. Учительські сили були тут заіменовані тимчасові. (Директором іменовано Д-ра Северина Дістрянського, професора математики і фізики тернопільської гiмназії, а тимчасовими професорами іменовано заступника учителя терноп. гiмназії Кароля Німентовського, (котрий ще за моїх гiмназійних часів учив в гiмназії тільки польського язика), і мене. Катехитом гр. к. став сотрудиак Северан Навроцкий, рим. кат. Атаназій Ніженєцкий, учителем школи вправ Йосиф Шметтавер, котрий заравом учив каліграфії й гімнастики. Музики і співу учив бувший військовий капелмайстер Горжица, рисунків професор реальної школи Ян Лянґ.

Отсе був первісний склад учительського збору. На II. р. було тільки 5 кандидатів, бо маленька комнатка не могла була навіть більше помістити, на I. році 30 кількох, а в школі вправ кільканайцять учеників.

Директор приділив мені науку руского язика ва I. і II. р., географії ва II. р., исторії на I. і II., німецкого ва II. р., а крім того математики на I. р., і фізики на II. р. Я випрошував ся від сих двох останних предметів, бо ж я ними ніколи заводово не займав ся, а навіть се, що виніс з гiмназії, протягом шести літ забув. Однак директор не уступив: „Pan musi objąć te przedmioty, bo niemam komu przydzielić, a jeżeli Pan będzie potrzebował informacyi, to Panu pomogę“ (він зо мною і з іншими Русинами говорив лише урядовим язиком, а так само в приватнім житю).

Наука в учительській семінарії була ще й задля того вельми трудна, бо позем знаня і умового розвитку а навіть вік кандидатів

був вельми нерівномірний так, що звести все те до якогось спільного знаменника не було легкою справою. Були там кандидати, що ледви покінчили народну школу, а відтак були писарями, вислужені війскові, бувші народні учителі без кваліфікації і початкового неразвання, звихнені гiмназіялісти або реалісти, що принесли якісь відривки знаня з початкових клас середних шкіл, а крім таких були хіба вельми нечисленні одиниці, що могли підходити під стрихунець вимог організацийного статута семінарийного. Були се люди різних навичок, прикмет і вдачі, що, як то кажуть, ілі вже хліб не з одної печи, переходили всякі пригоди, тивали ся по сьвіту по всяких заводах, поки доля не завела їх, мов вітром гнане перекотиполе, до семінарії. А були між ними деякі старші від мене віком о 10, 15, оден навіть о 20 літ!

В слідуічим році прибув III. рік кандидатів і II. класу школи вправ, а учительський збір помножив ся о одного професора, Владислава Боберского (Поляка з руского роду) для природних наук, і учителя школа вправ Рудольфа Людвіга зі Львова знаменитого методика. В сім році відбув ся вже перший іспит зрілости в семінарії. В третім році встановано семінарії для 3-ої класи школи вправ іменовано львівського учителя, Владислава Сьвєхлу, також дуже доброго методика.

(Дальше буде).

Телеграми

в дня 24. лютого.

Відень (ТКБ). Др. Наймаєр б. посадиак міста Відня арзигнував з достоїнства місто-маршалка Долішної Австрії. На его місце буде іменовані містопосадиак др. Порцер.

Царгород (ТКБ). Поліція вислїдела, що останна велика пожежа коло „Сьвятий Зофії“ повстала в наслідок злочинного підпаду.

Париж. Одною з найважійших задач, які має полагодити Делькассе в Петербурі є полатанє турецкого скарбу французким капіталом і управильненє справи Дарданель.

Париж. Більшість печати є за внесенєм однорічної військової служби і заведенєм трілітньої обовязкової служби для всіх новобранців без виімка.

Париж. Зачувати, що Франція задумує не лише підвишити звичайний стан сухопутного війська, але також і число жовнірів маринарки. Мають бути збудовані дві нові фабрики пороху, які виробляти муля порох включно для французкої маринарки.

Париж (ТКБ). Вчера зачала рада міністрів наради над військовими справами.

Мадер (ТКБ). Вчера убито б. предєдника Мадера і б. містопредєдника Суароза в хвилі, коли підчас перевозу обох до вязниць, товариші пробували їх увільнити. В часі стрільнични згнули також від куль два учаснеки напад.

Господарські, промислові і торговельні вісти.

Тижневий звіт Торговельної і промислової палати про ціни збіжя і продуктів у Львові від 17. до 23. лютого 1913.

за 50 кг

Пшениця	10 00—10 40	К
Жито	8 25—8 50	К
Ячмінь броварняний	8 50—9 00	К
Ячмінь на пашу	7 50—8 00	К
Овес	9 30—9 70	К
Кукурудза	0 00—00 00	К
Гречка	0 00—00 00	К
Горох до вареня	12 00—14 00	К
Горох на пашу	9 00—10 00	К
Бобик	8 50—9 00	К
Ковшюна червона	97—122	К
Ковшюна біла	112—150	К
Ковшюна шведска	90—120	К
Тимотка	22 00—25 00	К
Ріпак змювий	16 00—16 50	К
Насінє конопл.	00 00—00 00	К
Хміль старий	000—000	К
Хміль новий	105—120	К

!!! Свій до свого !!!

Перший Український Вислужений Дім
Музичних Струментів

ОРКАН

у Львові, ул. Тиха ч. 1.

поручає по найдешевших цінах: скрипки басы, цитри, флети, клярнети, труби, бубни і т. д. та закладає цілі сокільські, січові, читальняні й шкільні струнні або дуті оркестри на всякій склад.

Цінник даром.

КІНО „КОПЕРНІК“

Sans-Rival

ул. Коперника ч. 9
у Львові.

Представленя відбувають ся щоденно від год. 4 до 11. В неділі і сьвята від 3 до 11.

— Добірна програма. —

489

— Хто ще не має образа Віад Б. Хмельницкого до Києва? зволить ласкаво поспшити ся з замовленєм. Ціна: К 10 (люксусове К 16 на вичерпаню) пересилка К 1 20. Відповідні рами зі склом, оправою і опакованєм: сальонові К 12, дубові і золоті по К 16, магоньові і плюшові по К 20, спеціальні К 28. Замовляти на адреси: І. Павлик або М. Криведкий, Львів, Ринок 10, а також „Сокіл-Батько“ Львів, Руска 20. Полекші в сплатах.

Брошуру:
Йосиф II. чи Ян Казимир??

(з нагоди святкованя мнимої 250-літньої річниці стегованя Львівского Університету).

можна набути в Адміністрації „Руслана“ і в книгарні Наук. Тов. ім. Шевченка у Львові по 30 сот. за примірник.

Рух залізничних поїздів

обовязуючий з днем 1. мая 1912 Р. після часу середно-европейского.

Замітка. Поїзди споспшні означені г р у б м друком. Години нічні від 6 00 вечером до 5 56 рано означені підчеркненєм чисел минутних.

Візит з Львова з головного двірця:	
До Кракова: 12 35, 3 40, 8 22, 8 35, 2 05 \$), 2 45, 3 45*), 5 46 \$), 6 05, 7 00, 7 30, 11 10.	
*) до Ряшева, \$) від 15 5 до 30 9 включно що дня. †) до Мпани.	
До Підволочиск: 6 10, 10 35, \$2 16, 2 27, 2 50 †, 8 40, 11 13.	
†) до Красного. \$) від 15 5 до 30 9 включно що дня.	
До Черновець: 2 50, 6 10, 9 15, 9 37, 2 25, 3 05*), 6 28 †), 7 58*), 11 00.	
*) до Станіславова, †) до Коломиї, *) до Ходорова кожного попередного дня перед неділю і сьвято.	
До Стрия: 6 00, 7 30, 10 02 \$), 1 45, 6 50, 11 25. \$) Від 16 6 до 8 9 включно лише в неділю і рим.-кат сьвята.	
До Самбора: 6 58, 9 05, 3 50, 10 56.	
До Сокаля: 7 35, 2 21, 8 00, 11 35*)	
*) до Рави рускої (лише в неділі).	
До Яворова: 8 40, 5 45.	
До Підгаць: 5 55, 4 53.	
До Стоянова: 7 55, 6 00.	
з двірця „Львів-Підзамче“:	
До Підволочиск: 6 25, 10 55, 2 29 *), 2 42', 3 07 †), 9 01, 11 30.	
†) до Красного. *) від 15 5 до 30 9 включно що дня.	
До Підгаць: 6 09, 1 21 *), 5 15, 10 40 \$).	
*) лише до Винник. \$) до Винник лише в суботу і неділю.	
До Стоянова: 8 12, 6 17.	
з двірця „Львів-Личаків“:	
До Підгаць: 6 28, 1 40 *), 5 36, 10 59 \$).	
*) лише до Винник. \$) до Винник лише в суботу і неділю.	
Поїзд поспшпий зі Львова до Підволочиск відїздять о год. 2 мін. 16 по полудни з перону 2, Нр. сходів II.	
Поїзд особовий зі Львова до Красного відїздять о год. 2 мін. 50 по полудни із західного тору перону 4 Нр. сходів IV.	
Поїзд особовий зі Львова до Станіславова відходить о годині 2. мін. 35 по полудни з перону 3 Нр. сходів III.	
Локальні поїзди.	
з головного двірця:	
До Брухович: що дня: 6 02.	
на головний дворець:	
З Брухович: що дня: 6 55.	

Товариство взаїмного кредиту

„Джистер“

у Львові, ул. Руска ч. 20.

Телефон ч. 788.

заснованє при Товаристві взаїмних обезпечень „Джистер“ в р. 1895 на підставі закона о стоваришенях з р. 1873.

Одвічальність членів обмежена до подвійної всоти уділу.

Цілю Товариства є уділюванє кредиту своїм членам рільникам обезпеченим в „Дністрі“ від більше літ.

Відсотки від вкладок 4%, без потручення рентного податку.

Вкладки приймає і виплачує Каса Товариства в урядових годинах, від 8 до 2. в полудне.

Контя в Почтовій Шадниці 35.527.

Жирове Контя в австро-угор банку.

Щадничі вклади К 3,683,428.—
Бльвий масток К 474,302.—
Удїлені позички К 4,494,957.—

Канцелярії Товариства отворені перед полуднем

Нанидом Piusverein-y появил ся гарно виконані ілюстровані перепісні листки з малюнками артиста-малера Асманя, які представляють найбільше займаючі сцени з другої турской облоги Відня.

Сі листки висилає
Kanzlei des Piusvereines,
Wien, I. Bäckerstrasse 9.

по 1К 60 с за серію (20 листків) разом з почтовою оплатою. Поодинокий листок коштує 10 сот. Замовленя належить висилати на вше згадану адресу.

Поручаємо книжку: *О. Стефан Білинський „Матеріялістичний сьвітгляд в кругах шкільної молодені, его причини і наслідки.“*

Ціна 50 сот. (почтова оплата 5 сот.) Набувати можна в книгарні Наук. Тов. ім. Шевченка у Львові, Ринок 10, або у автора, катеxита гiмназії в Жовкві.

Чистий дохід на „Ювілейну Захоронку ім. о. Маркіяна Шашкевича в Яворові“.